

Hafnarfjarðarbær
Ársreikningur
2019

Hafnarfjarðarbær
Strandgötu 6
220 Hafnarfirði

Kt. 590169-7579

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar	3
Áritun óháðs endurskoðanda	5
Rekstrarreikningur	7
Efnahagsreikningur	8
Sjóðstremisfirlit	10
Skýringar	11
Óendurskoðað fylgiskjal:	
Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar	32

Skýrsla og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar

Ársreikningur Hafnarfjarðarbæjar er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlunar og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar ráðuneytis sveitarstjórmarmála um reikningsskil sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 28.543 millj. kr. samkvæmt ársreikningi fyrir A og B hluta, en þar af námu rekstrartekjur A hluta 26.458 millj. kr. Álagningarhlutfall útsvars var 14,48% en lögbundið hámark er 14,52%. Álagningarhlutfall fasteignaskatts í A-flokki nam 0,26% en lögbundið hámark þess er 0,50%, í B-flokki nam álagningarhlutfall 1,32% sem er lögbundið og í C-flokki nam álagningarhlutfall 1,4% en lögbundið hámark þess er 1,32%, en auk þess hafa sveitarstjórnir heimild til að hækka álagningarhlutfall í A og C-flokki um allt að 25%.

Rekstrarniðurstaða sveitarfélagsins samkvæmt ársreikningi A og B hluta, var jákvæð um 1.236 millj. kr., en rekstrarniðurstaða A hluta var jákvæð um 426 millj. kr. Heildareignir sveitarélagsins í árslok 2019 námu 59.511 millj. kr. og skuldir og skuldbindingar 45.246 millj. kr. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok 2019 nam 14.236 millj. kr. Veltufé frá rekstri A hluta nam 2.138 millj. kr. og frá A og B hluta nam það 3.396 millj. kr. Í árslok 2019 störfuðu 2.408 starfsmenn hjá sveitarfélagini í 1.509 stöðugildum.

Alls voru tekin ný lán á árinu 2019 að andvirði tæplega 4,8 milljarða króna. Greiddar voru afborganir alls um 4,1 milljarður króna. Endurþármögnum lána nam 2,6 milljörðum króna af nýjum lánum og greiddum afbogunum.

Covid-19 faraldurinn sem nú gengur yfir heimsbyggðina mun hafa veruleg áhrif á mörgum svíðum. Það er ekki að fullu ljóst hver efnahagsleg áhrif hans verða svo sem vegna óvissu um hve lengi hann muni vara og hver endanleg áhrif verða. Þess má vænta að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verði umtalsverð meðal annars vegna lægri tekna, frestun gjalddaga og aukinna útgjalda. Nánar er fjallað um fjárhagsstöðu sveitarfélagsins í skýringum 21 og 22.

Í samræmi við breytingar á lögum um ársreikninga birtir sveitarfélagið yfirlýsingum um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar. Framangreindar upplýsingar eru settar fram í fylgiskjali við ársreikninginn, *Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagsleg upplýsingagjöf*.

Ársreikningur Hafnarfjarðarbæjar fyrir árið 2019 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í bæjarstjórn.

Hafnarfirði, 7. maí 2020

Bæjarstjóri:

Bæjarráð:

The image shows five handwritten signatures in blue ink, likely belonging to the members of the Municipal Council. The signatures are: 1. Þórunn Birna Þorðardóttir, 2. Ólafur Ólafsson, 3. Þórdís Þórdarson, 4. Alðra María Jóhannsdóttir, and 5. Sigrún Þorgeirsson. Below these signatures is a large, stylized signature that appears to be a collective or official signature.

Skýrsla og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar

Ársreikningur Hafnarfjarðarbæjar fyrir árið 2019 hefur hlutið afgreiðslu bæjarstjórnar í samræmi við ákvæði 61. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 og er staðfestur og áritaður við slári umræðu í bæjarstjórn.

Hafnarfirði, 27. maí 2020

Bæjarstjórn:

Kristin Andrea
Helga Þógvifrðóttir
~~Guðrún Þ. Þórssen~~
Ludvig O. Jónasson
Rannveig
Málmfjörður
Sigurður Þ. Rigmars
Áni Ólafsdóttir Guðjónssen
Stak ðis Sust
Alka María Johannsdóttir
Karin FJ

Áritun óháðs endurskoðanda

Til bæjarstjórnar Hafnarfjarðarbæjar

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Hafnarfjarðarbæjar fyrir árið 2019. Ársreikningurinn hefur að geyma ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir A og B hluta. Hann greinist í skýrslu og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2019, efnahag þess 31. desember 2019 og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur og að skýrsla og áritun bæjarstjóra og bæjarstjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð sveitarfélagini samkvæmt ákvæðum síðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði síðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins árið 2019. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á áliti okkar á ársreikninginn í heild sinni. Við látum ekki í ljós sérstakt álit á hverju lykilatriði fyrir sig.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Mat á lífeyrisskuldbindingu

Lífeyrisskuldbinding A og B hluta Hafnarfjarðarbæjar er 13.071 milljónir króna í árslok 2019 eða 22% af efnahag sveitarfélagsins.

Mat stjórnenda á fjárhæð lífeyrisskuldbindingar er lykilþáttur í endurskoðun okkar þar sem um er að ræða verulegan lið í reikningskilum A og B hluta sveitarfélagsins.

Lífeyrisskuldbindingin eru færð miðað við núvirði áætlaðra greiðslna til framtíðar. Stjórnendur byggja mat sitt á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar sem framkvæmd var miðað við lok árs 2019. Breyting skuldbindingarinnar á árinu er færð í rekstrarreikning.

Sjá nánar skýringu 3.I um reikningsskilaaðferðir og skýringu 14.a um lífeyrisskuldbindingar.

Endurskoðunaraðgerðir

Stjórnendur Hafnarfjarðarbæjar fengu aðstoð utanaðkomandi tryggingastærðfræðings til að reikna áfallna lífeyrisskuldbindingu í árslok.

Endurskoðun okkar á mati lífeyrisskuldbindingar fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

Við funduðum með tryggingastærðfræðingi og lögðum mat á hæfni og óhæði hans.

Við mynduðum okkur væntingar um stöðu lífeyrisskuldbindingarinnar miða við þekktar stærðir s.s. launaþróun og eignastöðu lífeyrissjóða.

Við fórum yfir útreikninga stjórnenda og tryggingastærðfræðings og bárum saman við væntingar okkar.

Við fórum yfir hvort reikningshaldsleg meðferð lífeyrisskuldbinidunga í ársreikningi sé í samræmi við settar reikningsskilareglur.

Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Ábyrgð bæjarstjórnar og bæjarstjóra á ársreikningum

Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Bæjarstjórn og bæjarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber bæjarstjórn og bæjarstjóra að meta hæfi sveitarfélagsins til áframhaldandi starfsemi og semja ársreikning sveitarfélagsins á þeiri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema mat þeirra sé að áframhaldandi starfsemi sé ekki möguleg. Bæjarstjórn og bæjarstjóra ber að að setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins.

Bæjarstjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álíti okkar. Nægjanleg vissa er mikil vissa en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulegra annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álíti okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvisandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að veikja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausu álíti. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að félagið verði ekki lengur rekstrarhæft.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glöggja mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum bæjarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við bæjarstjórn að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst bæjarstjórn um, höfðu mesta þýðingu á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsум þessum lykilatriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga veki þyngra en ávinnungur almennings af birtingu upplýsinganna.

Reykjavík, 27. maí 2020

PricewaterhouseCoopers ehf.

Ljósbrá Baldursdóttir
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 1. janúar - 31. desember 2019

	Skýr	A hluti			A og B hluti		
		Ársreikningur 31.12.2019	Áætlun með viðaukum 31.12.2019	Ársreikningur 31.12.2018	Ársreikningur 31.12.2019	Áætlun með viðaukum 31.12.2019	Ársreikningur 31.12.2018
Rekstrartekjur							
Skatttekjur		21.047.476	21.204.013	19.921.251	21.054.714	21.148.613	19.926.959
Framlög Jöfnunarsjóðs		2.759.218	2.805.107	2.514.156	2.759.218	2.805.107	2.514.156
Aðrar tekjur		2.651.255	2.301.870	2.452.183	4.729.280	4.334.146	4.370.418
	4	26.457.949	26.310.989	24.887.590	28.543.213	28.287.865	26.811.533
Rekstrargjöld							
Laun og launatengd gjöld	5	13.515.010	13.625.612	12.434.243	13.782.886	13.914.807	12.739.529
Breyt. lífeyrisskuldbindingar	14	682.969	1.066.656	985.922	693.356	1.085.562	995.317
Annar rekstrarkostnaður	6	9.877.034	9.454.422	8.767.405	10.261.068	9.802.179	9.143.727
		24.075.013	24.146.690	22.187.570	24.737.310	24.802.548	22.878.573
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		2.382.936	2.164.299	2.700.020	3.805.903	3.485.318	3.932.960
Afskriftir	9	706.257	756.105	716.282	1.017.871	1.046.388	979.693
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og fjármagnsgjálda		1.676.679	1.408.194	1.983.738	2.788.032	2.438.930	2.953.267
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	7	(1.250.383)	(1.453.091)	(1.493.505)	(1.552.193)	(1.797.410)	(1.824.062)
Rekstrarniðurstaða	13	426.296	(44.897)	490.233	1.235.839	641.520	1.129.205

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

Eignir				
Skýr.	A hluti		A og B hluti	
	2019	2018	2019	2018
Fastafjármunir				
Varanlegir rekstrarfjármunir:				
Fasteignir, lóðir og lendur	36.500.110	35.851.239	42.601.801	41.783.343
Veitur, götur og hafnarmannvirkni	2.853.748	2.576.716	7.670.128	7.469.853
Vélar, áhöld og tæki	165.956	156.285	262.072	237.836
Leigðar eignir	319.472	368.593	319.472	368.593
	<u>9</u>	<u>39.839.287</u>	<u>38.952.832</u>	<u>50.853.473</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:				
Stofnframlög og eignarhlutir í félögum	10	1.718.234	1.675.090	1.054.084
Langtímakröfur	11	1.960.619	42.445	1.960.619
Fyrirframgreiddur kostnaður	14	1.777.825	1.848.861	1.837.594
		<u>5.456.677</u>	<u>3.566.395</u>	<u>4.852.297</u>
	Fastafjármunir	45.295.964	42.519.228	55.705.770
				52.824.028
Veltufjármunir				
Skammtímakröfur:				
Öinnheimtar skatttekjur	12	1.702.021	1.541.077	1.702.021
Næsta árs afborganir langtímakrafna	11	155.057	20.478	155.057
Fyrirframgreiddur kostnaður	14	71.036	71.036	73.424
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		0	231.526	0
Aðrar skammtímakröfur	12	1.126.587	1.220.995	1.782.889
Handbært fé		<u>18.303</u>	<u>23.213</u>	<u>116.971</u>
	Veltufjármunir	3.073.004	3.108.324	3.830.362
				3.146.604
	Eignir samtals	48.368.968	45.627.552	59.536.132
				55.970.632
		¹⁸		

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

Eigið fé og skuldir

Skýr.	A hluti		A og B hluti	
	2019	2018	2019	2018
Eigið fé				
Eiginfjárreikningur	13	7.237.975	6.590.921	14.236.181
Skuldbindingar				
Lífeyrisskuldbinding	14	12.425.151	12.310.710	12.621.151
Skattskuldbinding		6.162	7.183	6.162
Aðrar skuldbindingar		48.916	55.904	48.916
		12.480.229	12.373.797	12.676.229
Langtímaskuldir				
Skuldir við lánastofnanir	15	19.397.874	19.708.162	24.735.754
Leiguskuldir	16	1.057.151	1.176.039	1.057.151
		20.455.025	20.884.200	25.792.905
Skammtímaskuldir				
Skuldir við lánastofnanir		220.695	159.950	220.695
Skuldir við eigin fyrirtæki		1.918.778	1.681.311	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	15	2.438.154	1.083.257	2.847.221
Næsta árs afborganir leiguskulda	16	150.300	138.279	150.300
Næsta árs afborganir skuldbindinga	14	439.262	398.421	456.362
Aðrar skammtímaskuldir	17	3.028.549	2.317.416	3.156.239
		8.195.738	5.778.634	6.830.817
Skuldir og skuldbindingar samtals		41.130.992	39.036.631	45.299.951
				43.191.048
Eigið fé og skuldir samtals	18	48.368.968	45.627.552	59.536.132
				55.970.632

Sjóðstremisyfirlit 2019

	Skýr.	A hluti		A og B hluti		
		Ársreikningur 2019	Áætlun með viðaukum 2019	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Áætlun með viðaukum 2019
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	13	426.296	(44.897)	490.233	1.235.839	641.520
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Afskriftir	9	706.257	756.105	716.282	1.017.871	1.046.388
Verðbætur og gengismunur		521.065	644.146	735.469	672.531	840.147
Söluhagnaður		(70.142)	0	(68.929)	(93.557)	0
Tekjufærðar lóðir		(49.058)	0	(64.972)	(49.058)	0
Skattskuldbinding, breyting		(1.021)	0	(3.342)	(1.021)	0
Önnur skuldbinding, breyting		(6.988)	0	(6.988)	(6.988)	0
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu	14	611.933	1.066.656	985.922	619.932	1.080.835
Veltufé frá rekstri		2.138.343	2.422.010	2.783.675	3.395.549	3.608.890
Breytingar á rekstrar- tengdum eignum og skuldum:						
Óinnh. skatttekjur, breyting		(160.944)	(50.000)	38.857	(160.944)	(50.000)
Aðrar skammtímakr., breyting		94.408	(50.000)	(316.975)	(422.711)	(77.000)
Greitt vegna lifeyrisskuldbindingar	14	(456.651)	(401.200)	(377.355)	(474.451)	(419.179)
Skammtímaskuldir, breyting		711.133	15.000	(717.038)	697.984	22.000
Fyrirframinnheimtar tekjur, breyting		0	0	0	0	0
Samtals		187.945	(486.200)	(1.372.512)	(360.121)	(524.179)
Handbært fé (til) frá rekstri		2.326.288	1.935.810	1.411.162	3.035.428	3.084.712
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum						
rekstrarfjármunum	9	(3.956.719)	(3.918.000)	(4.783.924)	(4.557.124)	(4.720.000)
Innlausn (fjárfesting) eignarhluta		28.998	0	(4.548)	28.998	0
Sala eigna/gatnagerðargjöld	9	577.246	770.000	1.141.327	782.059	890.000
Langtímakröfur, breyting		75.947	9.237	(1.916.214)	78.335	9.237
Fjárfestingarhreyfingar		(3.274.529)	(3.138.763)	(5.563.358)	(3.667.733)	(3.820.763)
Fjármögnumnarhreyfingar						
Tekin ný framkvæmdalán	15	4.278.838	1.700.000	3.346.081	4.774.194	2.200.000
Afborganir langtímalána	15	(3.725.111)	(1.075.431)	(1.075.164)	(4.096.977)	(1.555.868)
Afborganir leiguskulda	16	(140.135)	(138.278)	(128.292)	(140.135)	(138.278)
Skammtímalán, breyting		60.746	300.839	159.950	60.746	300.839
Viðskiptast. eigin fyrirt., breyting		468.993	400.971	499.737	0	0
Fjármögnumnarhreyfingar		943.331	1.188.101	2.802.311	597.828	806.693
Hækkun á handb. fé		(4.910)	(14.852)	(1.349.884)	(34.477)	70.642
Handbært fé í ársbyrjun		23.213	61.103	1.373.098	151.447	127.736
Handbært fé í árslok		18.303	46.251	23.213	116.971	198.378
						151.447

Skýringar

1. Upplýsingar um sveitarfélagið

Hafnarfjarðarbær er sveitarfélag á höfuðborgarsvæðinu og voru íbúar 29.971 þann 1. desember 2019. Skrifstofa sveitarfélagsins er að Strandgötu 6 í Hafnarfirði.

Mælt er fyrir um grundvallarþætti stjórnsýslu og starfsemi sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Hafnarfjarðarbæjar fyrir árið 2019 hefur að geyma ársreikning fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og samantekinn ársreikning fyrir alla starfsemi þess, þ.e. A og B hluta, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Hér er um að ræða Aðalsjóð auk Eignasjóðs. Til B hluta teljast fjárhagslega sjálfstæð fyrirtæki sem að hálfa eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins, en rekstur þessara fyrirtækja er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki sem falla undir B hluta starfsemi sveitarfélagsins eru Vatnsveita Hafnarfjarðar, Fráveita Hafnarfjarðar, Hafnarfjarðarhöfn og Húsnaðisskrifstofa Hafnarfjarðar.

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlunar og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015 og auglýsingar ráðuneytis sveitarstjórmarmála um reikningsskil sveitarfélaga. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaðferðum og árið áður.

Stöður í efnahagsreikningi milli rekstrareininga í A hluta og viðskipti milli þeirra eru feld út í ársreikningi A hluta. Í ársreikningi fyrir A og B hluta eru felldar út stöður í efnahagsreikningi og viðskipti milli allra rekstrareininga sveitarfélagsins. Af viðskiptum milli rekstrareininga sveitarfélagsins má nefna álagða fasteignaskatta, húsaleigu Eignasjóðs og önnur innbyrðis viðskipti vegna kaupa á vöru og þjónustu.

3. Mikilvægar reikningsskilaðferðir

Reikningsskilaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

a. Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skattteks heyrir útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem löðarleiga.

Tekjur vegna gatnagerðar eru færðar til lækkunar á framkvæmdakostnaði vegna nýbyggingar gatnamannvirkja sbr. skýr. 3d. Reynist kostnaður við framkvæmdir lægri en tekjur vegna viðkomandi verkefnis er mismunurinn tekjufærður í rekstrarreikning við verklok.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna. Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

b. Færsla gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í árslok. Verðlagsbreytingar og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af og íbúðarhúsnæði, eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Fjárfesting vegna gatnagerðarframkvæmda er eignfærð að frádregnum álögðum gatnagerðargjöldum.

Leigðar eignir eru fasteignir sem sveitarfélagið leigir til sín samkvæmt leigusamningum sem eru að lágmarki til þriggja ára og eru ekki uppsegjanlegir af hálfu sveitarfélagsins innan árs frá upphafsdegi leigusamnings.

Kostnaðarverð leigðrar eignar telst vera gangverð hinnar leigðu eignar á samningsdegi eða núvirði lágmarksleigugreiðslna leigusamnings sé það lægra.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangverði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirliggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Endurmat lóða og lendna er fært á eiginfjárreikning.

Íbúðarhúsnæði er skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningi sem er gangvirði þess á endurmatsdegi að frádregnum viðbótar afskriftum frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna var framkvæmt 2009 en hefur ekki farið fram síðan og voru allar verðomatshækkanir vegna þessa færðar á eiginfjárreikning. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning.

e. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna annarra en leigðra eigna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshlut miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til 10% niðurlagsverði er náð. Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar. Áætlaður nýtingartími rekstrarfjármuna greinist þannig:

Fasteignir	10 - 90 ár
Veitur, gótur og hafnarmannsvirkni	25 - 40 ár
Aðrar eignir	3 - 10 ár

f. Afskriftir leigðra eigna

Afskriftir leigðra eigna eru reiknaðar sem fastur hundraðshlut miðað við leigutíma eða nýtingartíma sé hann styrtti. Sé ljóst að sveitarfélagið eignist hina leigðu eign í lok leigutíma er miðað við nýtingartíma viðkomandi eignar. Afskriftartími leigðra eigna greinist þannig:

Fasteignir	20 - 26 ár
------------------	------------

g. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum og eigin fyrirtækjum eru færðir á kostnaðarverði. Framlög sveitarfélagsins til byggðasammlaga og ýmissa verkefna teljast hluti kostnaðar vegna viðeigandi málaflokks.

Skýringar, frh.:

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

h. Langtímakröfur

Langtímakröfur eru færðar til eignar í samræmi við lánskjör. Næsta árs og gjaldfallnar afborganir langtímakrafna eru færðar í efnahagsreikning meðal veltufjármuna.

i. Langtímakrafa á ríkissjóð vegna leigusamnings um hjúkrunarheimili

Langtímakrafa á ríkissjóð vegna leigusamnings um hjúkrunarheimili er færð til eignar á bókfærðu virði sem nemur lágmarksleigugreiðslum leigusamnings núvirtum með 5,2% vöxtum, sbr. skýringu 11.

j. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjörs A-deilda á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015, sbr. skýringu 14a.

k. Óinnheimtar skatttekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar skatttekjur, aðrar kröfur og verðbréf eru færð niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign sveitarfélagsins, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

l. Handbært fé

Sjóðir og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

m. Egnir utan efnahagsreiknings

Fjárfesting A hluta í landi sem ekki er leigt út og umferðarmannvirkjum fyrir ársbyrjun 2002 er ekki færð til eignar í efnahagsreikningi.

n. Lifeyrisskuldbinding

Lifeyrisskuldbinding vegna lifeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem langtímaskuld í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingarfræðilegrar úttektar í árslok 2019. Reiknuð breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi sbr. skýringu 14a.

o. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um. Næsta árs afborganir langtímaskulda eru færðar meðal skammtímaskulda.

p. Leiguskuldir

Við upphaflega skráningu skuldbindingar vegna leigusamninga er leiguskuld færð á gangvirði hinnar leigðu eignar eða núvirði lágmarksleigugreiðslna leigusamnings sé það lægra. Lágmarksleigugreiðslum er skipt í vaxtagjöld og afborganir á eftirstöðvum skulda. Vaxtagjöldunum er dreift á leigutímann miðað við virka vexti.

Lágmarksleigugreiðslur eru þær greiðslur á samningstíma sem leigutaka er skylt að greiða eða hann kann að verða krafinn um, að undanskilinni skilyrtri leigu, sem og viðhaldi, þjónustukostnaði, tryggingum og sköttum sem leigusali greiðir.

Við útreikning á núvirði lágmarksleigugreiðslu er miðað við ávöxtunarkröfu leigusala ef það er gerlegt að ákvarða hana, en ef ekki er miðað við lánskjör sveitarfélagsins af nýju fjármagni á þeim tíma sem samningur er gerður.

q. Ábyrgðir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings og önnur mál

Upplýsingar um skuldbindingar sveitarfélagsins utan efnahagsreiknings og önnur mál eru birtar í skýringum 19 - 20.

r. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2019 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, sjóðstremisýfirliti og skýringum. Um er að ræða fjárhagsáætlun með viðaukum sem bæjarstjórn hefur samþykkt. Gerð er grein fyrir upphaflega samþykkti fjárhagsáætlun, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum í skýringum 23 og 24.

Skýringar, frh.:

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	Ársreikningur 2019	Áætlun með viðaukum 2019	Ársreikningur 2019	Áætlun með viðaukum 2019
Útsvar og fasteignaskattur:				
Útsvar	17.471.795	17.609.401	17.471.795	17.609.401
Fasteignaskattur	2.968.816	2.987.646	2.893.923	2.855.263
Lóðarleiga	606.865	606.965	688.997	683.948
	<u>21.047.476</u>	<u>21.204.013</u>	<u>21.054.714</u>	<u>21.148.613</u>
Framlög Jöfnunarsjóðs:				
Framlag vegna grunnskóla	943.231	997.799	943.231	997.799
Framlag vegna sérþarfa fatlaðra nemanda	138.850	115.167	138.850	115.167
Framlag vegna málefna fatlaðs fólks	1.520.699	1.554.432	1.520.699	1.554.432
Framlög vegna nýbúafræðslu	40.008	40.170	40.008	40.170
Framlög vegna tónlistarnáms	23.306	27.197	23.306	27.197
Framlög vegna NPA	93.124	70.342	93.124	70.342
	<u>2.759.218</u>	<u>2.805.107</u>	<u>2.759.218</u>	<u>2.805.107</u>
Skatttekjur samtals	<u>23.806.694</u>	<u>24.009.119</u>	<u>23.813.933</u>	<u>23.953.719</u>
Aðrar tekjur:				
Þjónustutekjur	1.765.457	1.585.676	2.212.690	2.009.016
Endurgreiðslur	32.591	37.884	32.591	37.884
Eignatekjur	95.239	55.593	441.291	411.862
Vatnsgjald	0	0	406.520	405.082
Fráveitugjald	0	0	844.198	841.086
Aðrar tekjur	708.911	622.716	742.933	629.216
Tekjur af lóðaúthlutun	49.058	0	49.058	0
	<u>2.651.255</u>	<u>2.301.870</u>	<u>4.729.280</u>	<u>4.334.147</u>
Rekstrartekjur samtals	<u>26.457.949</u>	<u>26.310.989</u>	<u>28.543.213</u>	<u>28.287.865</u>

5. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	2019	2019	2019	2019
Laun	11.006.036	11.091.633	11.221.646	11.324.662
Launatengd gjöld	2.508.974	2.533.979	2.561.240	2.590.145
	<u>13.515.010</u>	<u>13.625.612</u>	<u>13.782.886</u>	<u>13.914.807</u>
Lífeyrisskuldbinding, breyting (sjá skýr. 14)	682.969	1.066.656	693.356	1.085.562
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>14.197.979</u>	<u>14.692.268</u>	<u>14.476.242</u>	<u>15.000.369</u>

Í árslok 2019 störfuðu 2.408 starfsmenn hjá sveitarfélaginu í 1.509 stöðugildum.

Til samanburðar störfuðu hjá sveitarfélaginu 2.037 starfsmenn í 1.475 stöðugildum í árslok 2018.

Laun bæjarstjórnar og bæjarstjóra námu 89,8 milljónir króna á árinu 2019.

Til samanburðar námu laun bæjarstjórnar og bæjarstjóra 106,3 milljónir króna á árinu 2018.

6. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	Ársreikningur 2019	Áætlun með viðaukum 2019	Ársreikningur 2019	Áætlun með viðaukum 2019
Vöru- og þjónustukaup				
Vöru- og þjónustukaup	6.101.355	5.785.454	6.476.914	6.123.310
Styrkir, framlög og annar kostnaður	3.775.679	3.668.968	3.784.155	3.678.868
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>9.877.034</u>	<u>9.454.422</u>	<u>10.261.068</u>	<u>9.802.179</u>

Skýringar, frh.:

7. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld) greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	Ársreikningur 2019	Áætlun með viðaukum 2019	Ársreikningur 2019	Áætlun með viðaukum 2019
Vaxtatekjur, arður og verðbætur	108.220	134.941	127.982	150.661
Fjármagnstekjuskattur	(28.461)	(20.000)	(29.265)	(20.000)
Vaxtagjöld	(863.758)	(860.590)	(1.037.546)	(1.021.127)
Verðbætur	(442.998)	(707.442)	(589.820)	(906.944)
Gengismunur	(23.386)	0	(23.543)	0
Samtals	(1.250.383)	(1.453.091)	(1.552.193)	(1.797.410)

8. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig:

	Ársreikningur 2019		Áætlun með viðaukum 2019	
	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Nettó
Aðalsjóður:				
Skatttekjur	(98)	24.290.389	24.290.487	24.456.657
Félagsþjónusta	5.030.071	545.356	(4.484.714)	(4.345.790)
Fræðslu- og uppeldismál	14.407.926	1.074.611	(13.333.314)	(13.326.220)
Menningarmál	495.689	30.819	(464.870)	(479.881)
Æskulýðs- og íþróttamál	2.633.158	599.993	(2.033.166)	(2.052.034)
Brunamál og almannavarnir	239.617	0	(239.617)	(240.044)
Hreinlætismál	462.993	439.264	(23.729)	(16.500)
Skipulags- og byggingarmál	185.669	73.023	(112.646)	(109.591)
Umferðar- og samgöngumál	950.400	0	(950.400)	(953.398)
Umhverfismál	145.856	0	(145.856)	(146.216)
Atvinnumál	64.216	4.408	(59.808)	(55.460)
Sameiginlegur kostnaður	1.326.120	73.543	(1.252.578)	(1.203.867)
Lífeyrisskuldbinding	682.969	0	(682.969)	(1.066.656)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(414.221)	70.142	484.363	574.705
Aðalsjóður samtals	26.210.366	27.201.548	991.183	938.498
A hluta stofnanir:				
Eignasjóður	4.670.207	4.105.320	(564.887)	(983.396)
Innri færslur A hluta	(4.848.919)	(4.848.919)	0	0
A hluta stofnanir samtals	(178.712)	(743.599)	(564.887)	(983.396)
A hluti samtals	26.031.654	26.457.949	426.296	(44.897)
B hluta fyrirtæki:				
Vatnsveita	257.799	461.151	203.352	160.021
Fráveita	473.768	852.270	378.501	369.136
Hafnarsjóður	429.397	711.343	281.947	244.067
Húsnaðiðsskrifstofa	445.107	390.850	(54.257)	(86.807)
Innri færslur A og B hluta	(330.351)	(330.351)	0	0
B hluti samtals	1.275.720	2.085.264	809.543	686.417
A og B hluti samtals	27.307.374	28.543.213	1.235.839	641.520

Skýringar, frh.:

9. Varanlegir rekstrarfjármunir

a. Bókfært verð

A hluti

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir, lóðir og lendur	Götur og byggingareitir	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
Heildarverð 1.1.2019.....	46.184.672	4.009.296	887.103	51.081.071
Afskrifað áður	(10.333.433)	(1.432.581)	(730.818)	(12.496.832)
Bókfært verð 1.1.2019.....	35.851.239	2.576.716	156.285	38.584.240
Endurmat lóða og lendna	220.759	0	0	220.759
Viðbót á árinu	3.049.795	873.527	33.397	3.956.719
Fært út á árinu	0	0	0	0
Hjúkrunarheimili, krafa á Ríkissjóð.....	(2.056.578)	0	0	(2.056.578)
Gatnagerðargjöld	0	(528.188)	0	(528.188)
Afskrifað á árinu	(565.104)	(68.307)	(23.726)	(657.137)
Bókfært verð 31.12.2019.....	36.500.110	2.853.748	165.956	39.519.815
Samtals heildarverð 31.12.2019.....	47.398.648	3.243.025	920.500	51.562.173
Afskrifað samtals	(10.898.537)	(389.278)	(754.544)	(12.042.358)
Bókfært verð 31.12.2019.....	36.500.110	2.853.748	165.956	39.519.815
Afskriftarhlutföll	0-10%	0-4%	10-33%	

Leigðar eignir greinast þannig:

	Samtals
Heildarverð 1.1.2019.....	1.228.019
Afskrifað áður	(859.426)
Bókfært verð 1.1.2019.....	368.593
Afskrifað á árinu	(49.121)
Bókfært verð 31.12.2019.....	319.472
Heildarverð 31.12.2019.....	1.228.019
Afskrifað 31.12.2019.....	(908.547)
Bókfært verð 31.12.2019.....	319.472
Afskriftarhlutföll	3,8-5,0%

Samantekið:

Varanlegir rekstrarfjármunir samtals í ársbyrjun	38.952.832
Endurmat á árinu	220.759
Viðbót á árinu	3.956.719
Fært út á árinu	(2.056.578)
Gatnagerðargjöld	(528.188)
Afskrifað á árinu	(706.257)
Varanlegir rekstrarfjármunir samtals í árslok	39.839.287

Skýringar, frh.:

9. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.
a. Bókfært verð, frh.

A og B hluti

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir, lóðir og lendur	Veitur, götur og hafnarmannvirki	Vélar, áhöld og tæki	Samtals
Heildarverð 1.1.2019.....	53.147.658	15.098.044	1.117.554	69.363.257
Afskrifað áður	(11.364.316)	(7.628.191)	(879.718)	(19.872.225)
Bókfært verð 1.1.2019.....	41.783.343	7.469.853	237.836	49.491.032
Endurmat á árinu	220.759	0	0	220.759
Viðbót á árinu	3.302.731	1.188.813	65.580	4.557.124
Fært út á árinu	(18.682)	0	(252)	(18.934)
Hjúkrunarheimili, krafa á Ríkissjóð.....	(2.056.578)	0	0	(2.056.578)
Gatnagerðargjöld	0	(690.651)	0	(690.651)
Afskrift á árinu	(629.771)	(297.887)	(41.093)	(968.750)
Bókfært verð 31.12.2019.....	42.601.801	7.670.129	262.072	50.534.001
Samtals heildarverð 31.12.2019.....	54.591.797	14.474.033	1.180.616	70.246.447
Afskrifað samtals	(11.989.997)	(6.803.905)	(918.544)	(19.712.446)
Bókfært verð 31.12.2019.....	42.601.801	7.670.129	262.072	50.534.001
Afskriftarhlutföll	0-10%	0-4%	10-33%	

Leigðar eignir greinast þannig:

	Samtals
Heildarverð 1.1.2019.....	1.228.019
Afskrifað áður	(859.426)
Bókfært verð 1.1.2019.....	368.593
Afskrifað á árinu	(49.121)
Bókfært verð 31.12.2019.....	319.472
Heildarverð 31.12.2019.....	1.228.019
Afskrifað 31.12.2019.....	(908.547)
Bókfært verð 31.12.2019.....	319.472
Afskriftarhlutföll	3,8-5,0%

Samantekið:

Varanlegir rekstrarfjármunir samtals í ársbyrjun	49.859.625
Endurmat á árinu	220.759
Viðbót á árinu	4.557.124
Fært út á árinu	(2.075.513)
Gatnagerðargjöld	(690.651)
Afskrifað á árinu	(1.017.871)
Varanlegir rekstrarfjármunir samtals í árslok	50.853.473

Skýringar, frh.:

9. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

b. Fjárfesting

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu 2019 greinast þannig:

	Fjárfesting 2019	Áætlun með viðaukum 2019
A hluti		
Fasteignir:		
Skarðshlíð - nýr skóli	1.258.262	1.450.000
Leikskólar	120.274	118.700
Ásvellir - bekkir.....	61.754	50.000
Kaplakriki	574.201	590.000
Hjúkrunarheimili	759.687	620.000
Hjúkrunarheimili - eignfærðir vextir á framkvæmdatíma.....	95.489	0
Skólar, ýmislegt	47.199	45.000
Keilir	19.673	19.000
Suðurgata 41	85.377	95.770
Bláfjöll.....	1.327	77.000
Ýmislegt	26.553	30.000
Fasteignir samtals	3.049.795	3.095.470
Gatnamannvirki og byggingareitir:		
Kostnaður við lóðir og framkvæmdir	873.527	896.819
Gatnagerðargjöld og byggingaréttur	(528.188)	(770.000)
Gatnamannvirki samtals	345.339	126.819
Vélar, áhöld og tæki:		
Áhöld og tæki	33.397	35.000
	33.397	35.000
A hluti samtals	3.428.531	3.257.289
B hluti		
Vatnsveita:		
Heimæðar ofl.	53.347	57.000
	53.347	57.000
Fráveita:		
Dæluhús og fráveitukerfi	44.486	60.000
	44.486	60.000
Hafnarsjóður:		
Hafnarmannvirki og kostnaður við lóðir og framkvæmdir	236.070	185.000
Gatnagerðargjöld	(162.463)	(120.000)
Áhöld og tæki	23.083	0
	96.690	65.000
Húsnaðisskrifstofa:		
Keyptar íbúðir	243.419	500.000
	437.942	682.000
Samtals A og B hluti	3.866.473	3.939.289

Skýringar, frh.:

9. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.
c. Fasteignamat og vátryggingaverð

Brunabótamat og fasteignamat

Brunabótamat, fasteignamat og bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna í árslok skiptist þannig:

	Bruna- bótamat	Fasteignamat	Bókfært verð
Skólahúsnæði	21.667.150	14.635.230	11.592.149
Leikskólar	3.664.730	2.552.910	2.500.732
Íþróttamannvirki	6.056.310	6.717.979	7.708.216
Íbúðarhúsnæði	8.044.150	9.231.880	4.577.034
Aðrar fasteignir	8.376.404	5.997.711	2.382.376
Veitukerfi, fasteignir	97.210	65.995	1.315.386
Veitukerfi	943.590	901.090	2.454.405
Lóðir og lendur	0	122.453.509	12.342.414
Leigðar eignir	4.150.050	2.687.900	319.472
Götur og umferðarmannvirki	0	0	2.863.785
Hafnarmannvirki	146.160	222.226	2.535.431
Vélar, áhöld og búnaður	0	0	262.072
			50.853.473

Viðlagatrygging

Samkvæmt ákvæðum laga og reglugerðar um viðlagatryggingu eru veitumannvirki og götulýsing tryggð vegna náttúruhamfara. Tryggingaverðmæti fráveitu nemur 12.237 milljónum króna, vatnsveitu 2.226 milljónum króna, götulýsingar 2.312 milljónum króna og hafnarmannvirkja 5.591 milljónum króna í árslok 2019.

Tryggingaverð lausafjármuna

Tryggingaverð lausafjármuna greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Grunnskólar	749.532	749.532
Leikskólar	427.227	427.227
Íþróttamannvirki	70.682	70.682
Tónlistarskóli	22.135	22.135
Framkvæmdasvið	67.936	67.936
Bæjarskrifstofur	56.710	56.710
Söfn	169.856	169.856
Aðrar eignir	291.644	331.862
	1.855.722	1.895.940

Skýringar, frh.:

10. Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Stofnframlög og eignarhlutir í félögum greinast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð	A og B hluti
Slökkvilið höfuðborgarsvæðsins bs.	12,24%	199.814	199.819	199.819
Sorpa bs.	12,20%	82.332	108.486	108.486
Strætó bs.	12,50%	112.502	112.502	112.502
HS Veitur hf.	15,42%	136.263	191.277	191.277
Lánaþjóður sveitarfélaga ohf.	4,25%	212.550	376.593	376.593
Vatnsveita Hafnarfjarðar	100,00%	250.000	250.000	0
Húsnaðiðsskrifstofa Hafnarfjarðar	100,00%		414.399	0
Stofnframlög, hses og almennar íbúðir			57.300	57.300
Önnur félög			10.385	10.635
Niðurfærsla eignarhluta			1.720.761	1.056.611
			(2.527)	(2.527)
			1.718.234	1.054.084

11. Langtímakröfur

Breyting langtímakrafna á árinu greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Staða langtímakrafna í ársbyrjun	62.923	62.923
Viðbót á árinu	2.068.637	2.068.637
Afborgun verðbréfaeignar á árinu	(20.328)	(20.328)
Verðbætur	1.086	1.086
Breyting niðurfærslureiknings	3.358	3.358
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs og gjaldfallnar afborganir	2.115.676	2.115.676
Næsta árs og gjaldfallnar afborganir	(155.057)	(155.057)
Afborganir langtímakrafna greinast þannig á næstu ár:	1.960.619	1.960.619

Gjaldfallið	12.049	13.647
Staða niðurfærslureiknings	(7.373)	(8.971)
Næsta ár afborganir	150.381	150.381
Næsta árs og gjaldfallnar afborganir	155.057	155.057
Árið 2021	134.983	134.983
Árið 2022	133.706	133.706
Árið 2023	129.751	129.751
Árið 2024	123.600	123.600
Síðar	1.438.578	1.438.578
Langtímakröfur samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	2.115.676	2.115.676

Leigukrafa vegna hjúkrunarheimilis

Meðal langtímakrafna er leigukrafa á Ríkissjóð vegna leigu á hjúkrunarheimili. Leigusamningurinn er til 40 ára og er krafan upphaflega færð miðað við núvirtar lágmarksleigugreiðslur samnings miðað við 5,2% ávoxtunarkröfu.

Fjárhæðir til frádráttar vegna leigukröfu við útreikning skuldaviðmiðs sbr. 1. tl. 2. mgr. 14.gr. reglugerðar nr. 502/2012 eru eftifarandi:

Tekjufærðar leigugreiðslur (frá 18.09. - 31.12.2019)	35.127
Núvirði sem heimilt er að draga frá skuldum	2.056.578
Eftirstöðvar af samningi í árum	39,8

Af leigukröfu 2.057 milljónum króna er næsta árs afborgun leigukrafna 124 milljónir króna færð meðal skammtímakrafa.

Skýringar, frh.:

12. Skammtímakröfur og verðbréf

Niðurfærsla skammtímakrafnar og verðbréfa greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Niðurfærsla í ársbyrjun	1.350.661	1.372.443
Afskrifað á árinu	(99.495)	(103.362)
Gjaldfærð niðurfærsla á árinu	267.206	271.910
Niðurfærsla í árslok	1.518.371	1.540.992

A afskriftum ársins voru 98 millj.kr. vegna skatttekna og gjaldfærð niðurfærsla vegna skatttekna nam 155,2 millj.kr. Niðurfærsla skatttekna nam 1,3 milljarði í árslok 2019.

13. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárrrekning:

Eigið fé 1.1.2019.....	6.590.921	12.779.584
Endurmat lóða og lendna	220.759	220.759
Rekstrarniðurstaða ársins	426.296	1.235.839
Eigið fé 31.12.2019.....	7.237.975	14.236.181

14. Skuldbindingar

a. Lífeyrisskuldbinding

Á sveitarfélagini hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Reiknuð hækkan lífeyrisréttinda á árinu, sem byggð er á útreikningi tryggingastærðfræðings, er færð í rekstrarreikning og til hækkanar á lífeyrisskuldbindingunni. Greiddur lífeyrir á árinu er færður til lækkunar á lífeyrisskuldbindingunni. Breyting á lífeyrisskuldbindingunni á árinu 2019 greinist þannig:

	A hluti án SPH/BYR	Vegna SPH/BYR	A hluti samtals
Lífeyrisskuldbinding 1.1.2019.....	10.147.242	2.554.900	12.702.142
Breyting áunninna réttinda á árinu	524.142	87.791	611.933
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar á árinu	(392.960)	(63.691)	(456.651)
Greitt vegna skuldbindingar Byr, krafa á protabú	0	0	0
Lífeyrisskuldbinding í árslok 2019.....	10.278.424	2.579.000	12.857.424
Næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar, áætlun	(360.274)	(72.000)	(432.274)
	9.918.151	2.507.000	12.425.151

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:

Árin 2020 - 2024	1.770.414	353.454	2.123.868
Árin 2025 - 2029.....	2.196.553	441.404	2.637.957
Árin 2030 - 2034	2.163.073	436.347	2.599.420
Síðar	4.148.384	1.347.795	5.496.179
	10.278.424	2.579.000	12.857.424
Breyting lífeyrisskuldbindingar í rekstri:			
Breyting áunninna réttinda á árinu	524.142	87.791	611.933
Breyting vegna gjaldfærslu Lífeyrisaukasjóðs	61.165	0	61.165
Breyting vegna gjaldfærslu Varúðarsjóðs	9.871	0	9.871
Breyting lífeyrisskuldbindingar alls	595.178	87.791	682.969

Skýringar, frh.:

a. Lífeyrisskuldbinding frh.

	A og B hluti án SPH/BYR	Vegna SPH/BYR	A og B hluti samtals
Lífeyrisskuldbinding 1.1.2019.....	10.370.142	2.554.900	12.925.042
Breyting áunninna réttinda á árinu	532.141	87.791	619.932
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar á árinu	(410.759)	(63.691)	(474.451)
Greitt vegna skuldbindingar Byr, krafa á protabú	0	0	0
Lífeyrisskuldbinding í árslok 2019.....	10.491.524	2.579.000	13.070.524
Næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar, áætlun	(377.374)	(72.000)	(449.374)
	10.114.151	2.507.000	12.621.151

Núvirði áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindingar greinist þannig á næstu ár:

Árin 2020 - 2024	1.857.534	353.454	2.210.988
Árin 2025 - 2029.....	2.267.858	441.404	2.709.262
Árin 2030 - 2034	2.204.748	436.347	2.641.095
Síðar	4.161.384	1.347.795	5.509.179
	10.491.524	2.579.000	13.070.524

Breyting lífeyrisskuldbindingar í rekstri:

Breyting áunninna réttinda á árinu	532.141	87.791	619.932
Breyting vegna gjaldfærslu Lífeyrisaukásjóðs	63.222	0	63.222
Breyting vegna gjaldfærslu Varúðarsjóðs	10.202	0	10.202
Breyting lífeyrisskuldbindingar alls	605.565	87.791	693.356

	A hluti	A og B hluti
Næsta árs afborganir skuldbindinga greinast þannig:		
Vegna lífeyrisskuldbindinga	432.274	449.374
Vegna annarra skuldbindinga	6.988	6.988
	439.262	456.362

Sveitarfélagið ásamt stofnumum þess ber ábyrgð á skuldbindingum Eftirlaunasjóðs starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar ásamt öðrum aðildarfyrirtækjum sjóðsins. Skuldbindingunni er skipt milli launagreiðenda í samræmi við áunnin réttindi starfsmanna og eru eignir sjóðsins færðar hlutfallslega til lækkunar skuldbindingu hvers og eins launagreiðenda.

Sparisjóður Hafnarfjarðar fékk á árinu 1973 aðild að sjóðum fyrir starfsfólk sitt og ábyrgjóst lífeyrisgreiðslur til þeirra. Við sameiningu sparisjóða gekk Sparisjóður Hafnarfjarðar inn í Byr sparisjóð. Þann 2. nóvember 2012 féll dómur í Hæstarétti í málí Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins gegn SPRON sem hefur afgerandi áhrif á ágreining eftirlaunasjóðsins við protabú Byrs sparisjóðs. Samkvæmt dómnunum er lífeyrisskuldbinding ekki viðurkennd sem forgangskrafa en slitastjórn sparisjóðsins hefur samþykkt kröfu eftirlaunasjóðsins sem almenna kröfu en skuldbindingin var færð í ársreikning 2012 til hækunar á lífeyrisskuldbindingu sveitarfélagsins. Óvissa ríkir um hversu hátt hlutfall greiðist upp í almennar kröfur sparisjóðsins en Hafnarfjarðarbær mun leita allra hugsanlegra leiða til að kanna réttarstöðu sína gagnvart protabúnu og ábyrgðinni á skuldbindingunni. Á árinu hækkaði skuldbinding um 163,2 milljónir króna vegna fyrrum starfsmanna sparisjóðsins.

Skýringar, frh.:

a. Lífeyrisskuldbinding frh.

Uppgjör við Brú lífeyrissjóð vegna A-deilda

Breytingar á skipan lífeyrismála opinberra starfsmanna voru samþykktar á Alþingi með lögum nr. 127/2016 en þær fela meðal annars í sérþreytingu á réttindaávinnslu lífeyrissréttinda í A-deild LSR og Brúar lífeyrissjóðs úr jafnri réttindaávinnslu í aldurstengda auk þess sem lífeyristökualdur er hækkaður úr 65 árum í 67 ár. Við breytingar eru réttindi virkra sjóðsfélaga tryggð með sérstökum framlögum til sjóðanna af hálfu launagreiðenda. Samhliða því gerðu fjármála- og efnahagsráðherra og Samband íslenskra sveitarfélaga með sér samning um fjármögnun lífeyrisskuldbindinga A-deilda LSR og Brúar með fjárframlögum til sjóðanna, dags. 19. september 2016. Samkvæmt 8. gr.samningsins var hann gerður meðal annars með þeim fyrirvara að hann skyldi öðlast gildi gagnvart einstökum sveitarfélögum og aðilum þeim tengdum við samþykkt stjórna viðkomandi aðila á uppgjöri þeirra á skuldbindingum sem myndast í A-deild Brúar. Á árinu 2017 voru samþykkt bráðabirgðaákvæði við reglugerð nr. 1212/2015 þar sem mælt er fyrir um reikningshaldslega meðferð ofangreinds uppgjörs.

Þann 14. febrúar 2018 samþykkti bæjarstjórn Hafnarfjarðarkaupstaðar samkomulag um uppgjör við Brú á grundvelli ofangreinds og var samkomulagið undirritað í mars 2018. Uppgjórið miðaði við tryggingafræðilega stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017

Alls var greitt af þessum lánum 121,6 milljónir króna á árinu í afborganir og 75,2 milljónir í vexti. Verðbætur námu 25,4 milljónum króna.

Framlög vegna Lifeyrisaukasjóðs og Varúðarsjóðs vegna uppgjörsins eru eignfærð sem fyrirframgreiddur kostnaður. Krafan er gjaldfærð á 20 árum vegna Varúðarsjóðs og 30 árum vegna Lifeyrisaukasjóðs og er gjaldfærsla ársins alls 73,4 milljónir króna færð í rekstri meðal breytinga á lífeyrisskuldbindingu ársins.

Fyrirframgreiddur kostnaður greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Næsta árs gjaldfærsla, færð meðal veltufjármuna.....	71.036	73.424
Langtímahluti fyrirframgreidds kostnaðar:		
Fyrirframgreitt vegna Lifeyrisaukasjóðs.....	1.676.949	1.733.327
Fyrirframgreitt vegna Varúðarsjóðs.....	171.912	177.691
Langtímahluti fyrirframgreidds kostnaðar alls.....	1.848.861	1.911.018
Fyrirframgreiddur kostnaður alls.....	1.919.896	1.984.442

b. Skattskuldbindingar

Skattskuldbinding vegna frestaðs fjármagnstekjuskatts er reiknuð og færð í ársreikninginn að fjárhæð 6,2 milljónir króna Um er að ræða tímabundinn mismun milli þess að tekjur sem mynda fjármagnstekjuskattstofn eru færðar í rekstrarreikningi og þess að tekjurnar verða skattskyldar. Vaxtatekjur og verðbætur teljast skattskyldar þegar þær eru greiddar eða greiðslukræfar. Skuldbindingin er reiknuð miðað við það skatthlutfall sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörsdegi. Útreikningurinn miðar við skatthlutfall fjármagnstekjuskatts sem er 22%.

c. Aðrar skuldbindingar

Jöfnunarsjóður hefur veitt Hafnarfjarðarbæ framlag vegna einkaframkvæmdar skólabyggingar. Framlag þetta er tekjufært á 25 árum, eða á sama tíma og leigusamningur varir. Álegt framlag er fært til lækkunar á leigugreiðslum. Eftirstöðvar í árslok 2019 eru 55,9 milljónir króna og eru færðar meðal skuldbindinga í efnahagsreikningi, þar af næsta árs greiðsla að fjárhæð 7,0 milljónir króna.

Skýringar, frh.:

15. Langtímaskuldir

Breyting langtímalána á árinu greinist þannig:

	Gengistryggð lán	Verðtryggð lán	Óverðtryggð lán	Samtals
A hluti				
Staða lána í ársbyrjun	1.202.400	18.715.419	873.600	20.791.419
Ný lán á árinu	0	1.681.328	2.597.510	4.278.838
Afborganir á árinu	0	(3.567.469)	(157.642)	(3.725.111)
Verðbætur og gengismunur	23.490	467.393	0	490.883
Langtímaskuldir alls, þ.m.t. næsta árs afb.	1.225.890	17.296.671	3.313.468	21.836.028
Næsta árs afborganir	(1.225.890)	(1.045.964)	(166.300)	(2.438.154)
	0	16.250.707	3.147.167	19.397.874

Meðalvextir í árslok (0,36%) 3,51% 4,14%

A og B hluti

Staða lána í ársbyrjun	1.202.400	24.099.676	961.333	26.263.409
Ný lán á árinu	0	2.176.684	2.597.510	4.774.194
Afborganir á árinu	0	(3.933.068)	(163.909)	(4.096.977)
Verðbætur og gengismunur	23.490	618.859	0	642.349
Langtímaskuldir alls, þ.m.t. næsta árs afb.	1.225.890	22.962.150	3.394.934	27.582.975
Næsta árs afborganir	(1.225.890)	(1.448.764)	(172.567)	(2.847.221)
	0	21.513.386	3.222.367	24.735.754

Meðalvextir í árslok (0,36%) 3,36% 4,15%

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Árið 2020.....	2.438.154	2.847.221
Árið 2021.....	1.269.011	1.571.696
Árið 2022.....	1.300.132	1.589.491
Árið 2023.....	1.332.762	1.629.488
Árið 2024.....	1.129.571	1.384.791
Síðar.....	14.366.397	18.560.287
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir.....	21.836.028	27.582.975

Alls voru tekin ný lán á árinu 2019 að andvirði rúnum 4,8 milljarða króna. Greiddar voru afborganir alls um 4,1 milljarður króna.

Lántökur vegna hjúkrunarheimilis námu 600 milljónum króna, lántökur vegna húsnæðisskrifstofu um 495 milljónum króna, lántökur vegna endurfjármögnumunar um 2,6 milljarðar króna og lán vegna fjármögnumunar á Skarðshlíðarskóla um 1,1 milljarði króna.

Í janúar 2019 var gengið frá skuldbreytingu lána hjá Íslandsbanka að andvirði um 2,6 milljarðar króna til að auka fjölbreytni í samsetningu lána og ná hagstæðari kjörum. Lánin voru verðtryggð en voru endurfjármögnumuð með óverðtryggðum lánum.

Skýringar, frh.:

16. Leiguskuldir

Sveitarfélagið hefur gert leigusamninga um fasteignir sem færðir eru til skuldar í efnahagsreikningi. Leigusamningar eru tengdir vísítölu. Leigusamningar greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Staða samninga í ársbyrjun	1.314.318	1.314.318
Verðbætur	33.268	33.268
Afborganir af leigusamningum	(140.135)	(140.135)
Staða samninga í árslok	1.207.451	1.207.451
Næsta árs afborgun	(150.300)	(150.300)
Langtímhætti leiguskulda	1.057.151	1.057.151

Aðrar upplýsingar um leigusamninga:

	Leigutími	Afvöxtunar- stuðull	Bókfært verð (núvirði lágmarks leigugreiðslna)
Áslandsskóli	2001-2027	5,8%	848.672
Leikskólinn Tjarnarás	2001-2025	6,0%	108.178
Leikskólinn Hörðuvellir	2002-2027	6,0%	126.823
Iðnskólinn í Hafnarfirði	2000-2024	5,0%	123.778
			1.207.451

Ónúvirtar lágmarksleigugreiðslur samninga greinast þannig:

	2020	2021	2022	2023	2024	Síðar	Samtals
Áslandsskóli	181.415	181.415	181.415	181.415	181.415	544.244	1.451.318
Leiksk. Tjarnarás	28.689	28.689	28.689	28.689	28.689	28.689	172.132
Leiksk. Hörðuvellir	26.474	26.474	26.474	26.474	26.474	79.421	211.788
Iðnskólinn í Hafnarfirði	28.090	28.090	28.090	28.090	28.090		140.451
Samtals	264.669	264.669	264.669	264.669	264.667	652.354	1.975.689

Greiðslur vegna leigusamninga námu 256 milljónum króna á árinu 2019 og færast þannig í ársreikninginn:

	A hluti	A og B hluti
Afborgun til lækkunar á leiguskuldum.....	140.135	140.135
Vaxtagjöld	72.597	72.597
Lágmarksleigugreiðsla	212.732	212.732
Rekstrarkostnaður	43.357	43.357
Heildar leigugreiðslur	256.089	256.089

17. Aðrar skammtímaskuldir

Aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2018
Lánardrottnar	1.254.926	730.716	1.279.911	742.636
Ógreitt áfallið orlof	864.292	789.310	886.502	831.172
Ógreidd laun og launatengd gjöld	570.460	471.436	577.239	479.189
Ógreiddir áfallnir vextir	126.291	128.886	164.701	168.575
Ógr. innheimtukostn. fjársýslu, VSK ofl.	212.580	197.067	247.887	236.683
Aðrar skammtímiskuldir samtals	3.028.549	2.317.416	3.156.239	2.458.255

Skýringar, frh.:

18. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
A hluti	100%	48.368.968	41.130.992	7.237.975
Fráveita Hafnarfjarðar	100%	3.093.715	1.994.739	1.098.976
Vatnsveita Hafnarfjarðar	100%	2.592.348	6.310	2.586.039
Hafnarsjóður	100%	3.416.131	495.734	2.920.397
Húsnaðiðsskrifstofa	100%	4.648.147	3.590.954	1.057.194
Millifærslur, innbyrðis staða		(2.583.177)	(1.918.778)	(664.399)
Heildarstaða eigna, skulda og eigin fjár		59.536.132	45.299.951	14.236.181

19. Skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Sveitarfélagið er í ábyrgð fyrir skuldbindingum byggðasamlaganna Sorpu bs., Strætó bs. og Slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins bs. ásamt öðrum aðilum að byggðasamlögum.

Sveitarfélagið er aðili að samningi aðildarfélaga Samtaka sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu við ríkið um skipulag og fjármögnunuppbryggingar á samgönguinnviðum á höfuðborgarsvæðinu til 15. ára. Framlög sveitarfélaganna verður 1.000 millj.kr. á ári í 15 ár og má gera ráð fyrir að hlutdeild sveitarfélagsins verði um 120-130 millj.kr. á ári á samningstímanum og fyrsta greiðsla er áætluð árið 2020. Einnig er sveitarfélagið aðili að samningi um uppbryggingu skíðasvæða á höfuðborgarsvæðinu. Hlutdeild sveitarfélagsins í þeim samningi nemur alls 545 milljónum króna og dreifast greiðslur á árin 200-

Sveitarfélagið hefur gert samninga við íþróttafélögini í Hafnarfjörði um rekstur og uppbryggingu á æfingasvæðum félaganna. Sveitarfélagið greiddi um 440 milljónir króna vegna samninga við íþróttafélögini á árinu 2019. Einnig hafa verið gerðir aðrir samningar s.s. vegna menningarstarfsemi og heilbrigðismála. Skuldbinding vegna þessara samninga er ekki færð í ársreikninginn en útgjöld vegna þeirra eru gjaldfærð þegar þau falla til.

Sveitarfélagið hefur gert samninga vegna framkvæmda áranna 2020-2023 samkvæmt fjárhagsáætlun. Skuldbinding þessi nam í árslok 2019 um 900 milljónum króna.

Til viðbótar skuldbindingu Hafnarfjarðarbæjar vegna Eftirlaunasjóðs starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar hvíla samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt á lífeyrissjóðnum skuldbindingar að fjárhæð 881,7 milljónir króna á öðrum stofnum og fyrirtækjum. Þar sem Hafnarfjarðarbær ábyrgist allar skuldbindingar sjóðsins samkvæmt samþykktum hans þá er sveitarfélagið í bakábyrgðum fyrir þessum skuldbindingum. Að mati stjórnenda Hafnarfjarðarbæjar bera viðkomandi stofnanir og fyrirtæki ábyrgð á sínum skuldbindingum þó svo að í enhverjum tilfellum hafi ekki verið gengið frá formlegum samningum þar um og því eru þessar skuldbindingar ekki færðar í ársreikninginn.

20. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auch æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Á árinu náðu viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila meðal annars til hefðbundinna þjónustu sem sveitarfélagið veitir og opinberra gjalda sem lögð eru á tengda aðila. Viðskiptin eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

21. Fjárhagsstaða

Fjárhagsstaða sveitarfélagsins hélst stöðug á árinu og skuldaviðmið sem var 112% í árslok 2018 var óbreytt í árslok 2019 eða undir skuldaviðmiðum samkvæmt reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012 en samkvæmt þeim má hlutfallið ekki vera hærra en 150%. Við útreikning á skuldaviðmiði eru krafa dregin frá fyrirframgreiðsla að fjárhæð um 1,9 milljarður króna vegna Varúðarsjóðs og Lífeyrisaukaszjóðs í tengslum við uppgjör A deilda Brúar, sbr. bráðabirgðaákvæði við reglugerð nr. 1212/2015 um bókhald, fjárhagsáætlunar og ársreikninga sveitarfélaga. Sjá skýringu 14a. Einnig er dregin frá núvært leiguskuldbinding frá Ríkissjóði vegna leigusamnings um hjúkrunarheimili að andvirið um 2.057 milljarður króna. Sjá skýringu 11. Loks er dregið frá andvirið veltufjármuna 3,8 milljarðar króna.

22. Atburðir eftir lok reikningsskiladags

Covid-19 heimsfaraldurinn sem nú gengur yfir mun hafa veruleg áhrif á mörgum sviðum um allan heim þar með talin efnahagsleg. Áhrifanna er þegar farið að gæta, einkum í formi aukins atvinuleysis og brotthvarfi ferðamanna til landsins, en veruleg óvissa ríkir um hve lengi hann mun vara og hver áhrifin verða eftir að honum lýkur. Það er ljóst að áhrif á rekstur sveitarfélagsins verða umtalsverð meðal annars vegna lægri skatttekna, aukinna útgjalda og frestun gjalddaga. Það er mat stjórnenda sveitarfélagsins að ekki sé unnt, í ljósi framangreindrar óvissu, að leggja endanlegt mat á áhrif Covid-19 á rekstur sveitarfélagsins en meta greiðsluhæfi þess þó ekki skert. Nú þegar hefur verið samþykkt lántaka að fjárhæð 1.000 milljónum króna hjá Lánasjóði sveitarfélaga til að mæta skammtímasveiflum í sjóðsflæði. Það er hins vegar ljóst að að forsendur fjárhagsáætlunar ársins eru að miklu leyti brostnar og hún muni taka miklum breytingum á næstunni einkum hvað varðar útsvarstekjur ársins. Sveitarfélagið mun tryggja fjármögnum með aukinni lántökum eða sölu eigna og kannar nú meðal annars möguleika á að selja hlut sinn í HS veitum en áætla má að verðmæti hans séu umtalsverð.

Skýringar, frh.:

22. Lykiltölur

Yfirlit um lykiltölur:

	Ársreikningur	A hluti Áætlun með viðaukum	A og B hluti Ársreikningur	A og B hluti Áætlun með viðaukum
Í hlutfalli við rekstrartekjur:				
Útsvar	66,0 %	66,9 %	61,2 %	62,3 %
Fasteignaskattur	11,2 %	11,4 %	10,1 %	10,1 %
Framlög Jöfnunarsjóðs	10,4 %	10,7 %	9,7 %	9,9 %
Lóðarleiga	2,3 %	2,3 %	2,4 %	2,4 %
Skatttekjur samtals	90,0 %	91,3 %	83,4 %	84,7 %
Aðrar tekjur	10,0 %	8,7 %	16,6 %	15,3 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	53,7 %	55,8 %	50,7 %	53,0 %
Annar rekstrarkostnaður	37,3 %	35,9 %	35,9 %	34,7 %
Afskriftir.....	2,7 %	2,9 %	3,6 %	3,7 %
(Fjármunatekjur) og fjármagnsgjöld	4,7 %	5,5 %	5,4 %	6,4 %
Rekstrarniðurstaða f. óreglul.liði	98,4 %	100,2 %	95,7 %	97,7 %
	1,6 %	(0,2%)	4,3 %	2,3 %
Veltufé frá rekstri	8,1 %	9,2 %	11,9 %	12,8 %
Fjárfestingarhreyfingar	(12,4%)	(11,9%)	(12,8%)	(13,5%)
Í þúsundum króna á íbúa:				
Rekstur				
Skatttekjur	794	801	795	799
Aðrar tekjur	88	77	158	145
Laun og launatengd gjöld	(451)	(455)	(460)	(464)
Breyting lífeyrisskuldbindingar	(23)	(36)	(23)	(36)
Annar rekstrarkostnaður	(330)	(315)	(342)	(327)
Afskriftir	(24)	(25)	(34)	(35)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(42)	(48)	(52)	(60)
Rekstrarniðurstaða f. óreglul.liði	14	(1)	41	21
Sjóðstremi				
Veltufé frá rekstri	71	81	113	120
Handbært fé (til) frá rekstri	78	65	101	103
	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2018	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2018
Efnahagur				
Eignir	1.614	1.532	1.986	1.879
Eigið fé	241	221	475	429
Skuldir og skuldbindingar	1.372	1.310	1.511	1.450
Aðrar lykiltölur:				
Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri mælt í árum	10,21	7,47	8,12	6,80
Veltufjárlutfall - veltufjárm./skammtímask.	0,37	0,54	0,56	0,68
Eiginfjárlutfall - eigið fé/heildarfjármagn	15%	14%	24%	23%
Skuldahlutfall - skuldir/rekstrartekjur	155%	157%	159%	161%
Skuldaviðmið	108%	105%	112%	112%
Önnur atriði				
Íbúafjöldi 1. desember	29.971	29.791	29.971	29.791

Skýringar, frh.:

22. Lykiltölur, frh.

Yfirlit um lykiltölur A hluta síðustu fimm ár á verðlagi hvers árs:

	2019	2018	2017	2016	2015
Í hlutfalli við rekstrartekjur:					
Útsvar	66,0 %	66,7 %	65,7 %	65,5 %	63,7 %
Fasteignaskattur	11,2 %	11,1 %	11,1 %	11,6 %	11,3 %
Framlög Jöfnunarsjóðs	10,4 %	10,1 %	10,0 %	9,1 %	9,5 %
Lóðarleiga	2,3 %	2,3 %	2,3 %	2,5 %	2,7 %
Skatttekjur samtals	90,0 %	90,1 %	89,1 %	88,7 %	87,3 %
Aðrar tekjur	10,0 %	9,9 %	10,9 %	11,3 %	12,7 %
Rekstrartekjur samtals	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Laun og launatengd gjöld	53,7 %	53,9 %	57,0 %	58,4 %	58,7 %
Annar rekstrarkostnaður	37,3 %	35,2 %	32,4 %	33,4 %	37,6 %
Afskriftir	2,7 %	2,9 %	2,8 %	3,0 %	3,4 %
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	4,7 %	6,0 %	4,6 %	5,1 %	5,9 %
	98,4 %	98,0 %	96,9 %	99,9 %	105,6 %
Rekstrarniðurst. f. óreglul. liði, (neikvæð)	1,6 %	2,0 %	3,1 %	0,1 %	(5,6%)
Veltufé frá rekstri	8,1 %	11,2 %	11,5 %	12,6 %	0,8 %
Fjárfestingarhreyfingar	(12,4%)	(22,4%)	(5,8%)	2,4 %	(1,1%)

Í þúsundum króna á íbúa:

Rekstur

Skatttekjur	794	753	713	662	585
Aðrar tekjur	88	82	87	84	85
Laun og launatengd gjöld	(451)	(417)	(389)	(371)	(358)
Breyting lífeyrisskuldbindingar	(23)	(33)	(67)	(67)	(36)
Annar rekstrarkostnaður	(330)	(294)	(259)	(249)	(252)
Afskriftir	(24)	(24)	(23)	(22)	(22)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(42)	(50)	(37)	(38)	(40)
Rekstrarniðurst. f. óreglul. liði, (neikvæð)	14	16	25	(1)	(38)

Sjóðstreymi

Veltufé frá (til) rekstrar	71	93	92	94	5
Handbært fé (til) frá rekstri	78	47	116	43	17

Efnahagur

Eignir	1.614	1.532	1.400	1.331	1.360
Eigið fé	241	221	185	146	137
Skuldir og skuldbindingar	1.372	1.310	1.215	1.185	1.223

Aðrar lykiltölur:

Veltufjárlutfall - veltufjármunir/ skammtímaskuldur	0,37	0,54	0,75	0,68	0,55
Eiginfjárlutfall-eigið fé/heildarfjárm.	15%	14%	13%	11%	10%
Skuldhahlutfall - skuldir/rekstrartekjur	155%	157%	152%	159%	183%
Útsvarprósenta	14,48%	14,48%	14,48%	14,52%	14,52%
Fasteignaskattsprósenta, A-liður	0,26%	0,28%	0,31%	0,34%	0,32%
Fasteignaskattsprósenta, B-liður	1,32%	1,32%	1,32%	1,32%	1,32%
Fasteignaskattsprósenta, C-liður	1,40%	1,57%	1,65%	1,65%	1,65%

Íbúafjöldi (heimild: Hagstofa Íslands):

Íbúafjöldi 1. desember	29.971	29.791	29.360	28.678	28.126
Breyting frá fyrra ári	0,6 %	1,5 %	2,4 %	2,0 %	1,1 %

Skýringar, frh.:

22. Lykiltölur, frh.

Rekstur

Í yfirliti þessu er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka A hluta síðustu þrjú ár. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflokkum, hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs.

	2019	Hlutfall af skattt.	2018	Hlutfall af skattt.	2017	Hlutfall af skattt.
Aðalsjóður:						
Skatttekjur	24.290.487	100,0%	22.875.559	100,0%	21.356.188	100,0%
Félagsþjónusta	(4.484.714)	(18,5%)	(3.720.806)	(16,3%)	(3.231.423)	(15,1%)
Heilbrigðismál	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Fræðslu- og uppeldismál	(13.333.314)	(54,9%)	(12.392.765)	(54,2%)	(11.176.043)	(52,3%)
Menningarmál	(464.870)	(1,9%)	(428.885)	(1,9%)	(403.455)	(1,9%)
Æskulýðs- og íþróttamál	(2.033.166)	(8,4%)	(1.869.428)	(8,2%)	(1.916.485)	(9,0%)
Brunamál og almanna-varnir	(239.617)	(1,0%)	(231.207)	(1,0%)	(219.085)	(1,0%)
Hreinlætismál	(23.729)	(0,1%)	(15.471)	(0,1%)	(17.583)	(0,1%)
Skipulags- og byggingarmál	(112.646)	(0,5%)	(36.476)	(0,2%)	(51.691)	(0,2%)
Umferðar- og samgöngumál	(950.400)	(3,9%)	(911.530)	(4,0%)	(850.258)	(4,0%)
Umhverfismál	(145.856)	(0,6%)	(141.933)	(0,6%)	(138.630)	(0,6%)
Atvinnumál	(59.808)	(0,2%)	(30.939)	(0,1%)	(14.252)	(0,1%)
Sameiginlegur kostnaður	(1.252.578)	(5,2%)	(1.118.475)	(4,9%)	(1.013.058)	(4,7%)
Breyting á lífeyris-skuldbindingu	(682.969)	(2,8%)	(985.922)	(4,3%)	(1.973.285)	(9,2%)
Fjármagnsliðir	484.363	2,0 %	463.540	2,0 %	317.764	1,5 %
Óreglulegir liðir	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Aðalsjóður samtals	991.183	4,1 %	1.455.264	6,4 %	668.705	3,1 %
Eignasjóður	(564.887)	(2,3%)	(965.032)	(4,2%)	70.867	0,3 %
Rekstrarniðurstaða A hluti	426.296	1,8 %	490.233	2,1 %	739.572	3,5 %

Fjárfesting

Fjárfesting A hluta á árunum 2017 til 2019 greinist þannig eftir málaflokkum á verðlagi hvers árs:

	2019	%	2018	%	2017	%
Félagsþjónusta	85.377	2,5 %	0	0,0 %	258.935	14,5 %
Fræðslu- og uppeldismál	1.425.735	41,6 %	2.177.669	55,3 %	492.733	27,6 %
Æskulýðs- og íþróttamál	656.956	19,2 %	695.887	17,7 %	316.647	17,7 %
Umferðar- og samgöngumál	345.339	10,1 %	24.525	0,6 %	50.878	2,8 %
Sameiginl. kostnaður	915.126	26,7 %	1.038.827	26,4 %	668.422	37,4 %
	3.428.531	100,0 %	3.936.909	100,0 %	1.787.616	100,0 %

Skýringar, frh.:

23. Samanburður rekstraráætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarrekningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti		A og B hluti			
	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Skatttekjur	21.204.012	0	21.204.013	21.148.612	0	21.148.613
Framlög Jöfnunarsjóðs	2.805.107	0	2.805.107	2.805.107	0	2.805.107
Aðrar tekjur	2.301.870	0	2.301.870	4.334.146	0	4.334.146
	26.310.989	0	26.310.989	28.287.866	0	28.287.865
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	13.599.412	26.200	13.625.612	13.888.607	26.200	13.914.807
Breyting lífeyrisskuldbindinga ...	1.066.656	0	1.066.656	1.085.562	0	1.085.562
Annar rekstrarkostnaður	9.124.783	329.639	9.454.422	9.484.540	317.639	9.802.179
	23.790.851	355.839	24.146.690	24.458.709	343.839	24.802.548
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	2.520.138	(355.839)	2.164.299	3.829.157	(343.839)	3.485.318
Afskriftir	756.105	0	756.105	1.046.388	0	1.046.388
Rekstrarniðurstaða án fjármunatekna og fjármagnsgjalda	1.764.033	(355.839)	1.408.194	2.782.769	(343.839)	2.438.930
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(1.453.091)	0	(1.453.091)	(1.797.410)	0	(1.797.410)
Rekstrarniðurstaða	310.942	(355.839)	(44.897)	985.359	(343.839)	641.520

Skýringar, frh.:

24. Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2019 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhagsáætlun	Viðaukar við fjárhagsáætlun	Áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða	310.942	(355.839)	(44.897)	985.359	(343.839)	641.520
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárvældi:						
Afskriftir	756.105	0	756.105	1.046.388	0	1.046.388
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu	1.066.656	0	1.066.656	1.080.835	0	1.080.835
Aðrar skuldbindingar	0	0	0	0	0	0
Verðbætur og gengismunur	644.146	0	644.146	840.147	0	840.147
Söluhagnaður	0	0	0	0	0	0
Veltufé frá rekstri	2.777.849	(355.839)	2.422.010	3.952.729	(343.839)	3.608.890
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:						
Óinnh. skatttekjur, breyting	(50.000)	0	(50.000)	(50.000)	0	(50.000)
Aðrar skammtímaskuldbindingar	(50.000)	0	(50.000)	(77.000)	0	(77.000)
Greitt vegna lífeyrisskuldbindingar	(401.200)	0	(401.200)	(419.179)	0	(419.179)
Skammtímaskuldir, breyting	15.000	0	15.000	22.000	0	22.000
Samtals	(486.200)	0	(486.200)	(524.179)	0	(524.179)
Handbært fé frá rekstri	2.291.649	(355.839)	1.935.810	3.428.550	(343.839)	3.084.711
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	(3.753.000)	(165.000)	(3.918.000)	(4.518.000)	(202.000)	(4.720.000)
Lóðir til úthlutunar	1.500.000	(730.000)	770.000	1.620.000	(730.000)	890.000
Eignarhlutir breyting	0	0	0	0	0	0
Langtímaskuldbindingar	9.237		9.237	9.237	0	9.237
Sala eigna.....	0	0	0	0	0	0
Fjárfestingarhreyfingar	(2.243.763)	(895.000)	(3.138.763)	(2.888.763)	(932.000)	(3.820.763)
Fjármögnumnarhreyfingar						
Ný lán	750.000	950.000	1.700.000	1.250.000	950.000	2.200.000
Afborganir langtímalána	(1.075.431)	0	(1.075.431)	(1.555.868)	0	(1.555.868)
Afborganir leiguskulda	(138.278)	0	(138.278)	(138.278)	0	(138.278)
Skammtímalán breyting	0	300.839	300.839	0	300.839	300.839
Eigin fyrtækni breyting	400.971	0	400.971	0	0	0
Fjármögnumnarhreyfingar	(62.738)	1.250.839	1.188.100	(444.146)	1.250.839	806.692
Hækkun, (lækkun) á handb. fé	(14.853)	0	(14.853)	95.642	(25.000)	70.642
Handbært fé í ársbyrjun	61.103	0	61.103	127.736	0	127.736
Handbært fé í árslok	46.251	0	46.251	223.378	(25.000)	198.378

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, með síðari breytingum, og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins nr. 525 frá 26. maí 2016. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og það sé formlegt, skjalfest og sannreyn特 reglulega. Innra eftirlitið á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins, að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og það hlýti lögum og reglum sem gilda um starfsemina.

Um áhættustýringu er vísað til ákvæða í VII. kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarsjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnnum á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimasíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnnum.

Í 2. tölul. 44. gr. sveitarstjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlu föll í nefndum sem bæjarstjórn velur í. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun framboðslista og niðurstöðum kosninga til sveitarstjórnar. Í bæjarstjórn eru 6 fulltrúar karlar og 5 fulltrúar konur. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Um siðareglur og góða starfshætti er fjallað í 29. gr. sveitarstjórnarlaga. Sveitarfélagið hefur sett siðareglur, dags. 19. maí 2010, sem aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 eru sveitarfélög sjálfstæð stjórnvöld sem er stjórnad af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er falið lögum samkvæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónustu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kynja og lögum um opinber innkaup. Einnig eru í gildi siðareglur, dags. 19. maí 2010, sem settar hafa verið á grundvelli 29. gr. sveitarstjórnarlaga og aðgengilegar eru á heimasíðu sveitarfélagsins.

Engin veruleg frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfis, félags- og starfsmannamálum, mannréttindamálum eða spillingar- og mútumálum.